

KLAIPĖDOS „VARPO“ GIMNAZIJOS ŠVIETIMO PAGALBOS MOKINIUI TEIKIMO TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROS NUOSTATOS

1. Klaipėdos „Varpo“ gimnazijos (toliau – Gimnazijos) švietimo pagalbos mokiniui teikimo tvarkos aprašo (toliau – Tvarkos aprašas) paskirtis – užtikrinti veiksmingą visų mokinių ugdymąsi Gimnazijoje, padėti jiems įveikti mokymosi sunkumus, užtikrinti saugumą Gimnazijoje bei sudaryti prielaidas pozityviai vaiko ir mokinio socializacijai bei pilietinei brandai.

2. Tvarkos aprašas parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo įstatymu (Žin., 1991, Nr. 23-593; nauja redakcija Nr. XI-1281, 2011-03-17, Žin., 2011, Nr. 38-1804 (2011-03-31); suvestinė redakcija nuo 2021 – 09 -01); Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. balandžio 11 d. įsakymu Nr. V-579 patvirtintu Mokyklos vaiko gerovės komisijos sudarymo ir jos darbo organizavimo tvarkos aprašu; Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2016 m. lapkričio 2 d. įsakymu Nr. V-950 patvirtintu Socialinės pedagoginės pagalbos teikimo vaikui ir mokiniui tvarkos aprašu.

3. Gimnazijos darbuotojų - pagalbos mokiniui specialistų, visuomenės sveikatos specialisto, klasės vadovų / kuratorių, mokytojų ir Gimnazijos administracijos veikla, susijusi su mokinių pedagoginių, socialinių, pedagoginių, psichologinių, sveikos gyvensenos poreikių tenkinimu bei lygių galimybių sudarymu, leidžianti padidinti švietimo veiksmingumą.

4. Mokymosi pagalba – mokytojų teikiama pagalba, kuri integruojama į mokymo(si) procesą. Pagalbą mokiniui pirmiausiai suteikia jį mokantis mokytojas, pritaikydamas tinkamas mokymo(si) priemones, metodus, užduotis ir kt.

5. Psichologinė pagalba – mokinio asmenybės ir ugdymosi problemų vertinimas ir sprendimas, psichologinės pagalbos teikėjams bendradarbiaujant su mokinio tėvais (globėjais, rūpintojais) ir mokytojais, juos konsultuojant.

6. Socialinė pedagoginė pagalba – Gimnazijos bendruomenės (socialinio pedagogo, mokytojų, mokinių, administracijos) veikla, susijusi su mokinių socialinių ir pedagoginių poreikių tenkinimu, skirta mokinių auklėjimo ir socialinėms problemoms spręsti

7. Specialioji pedagoginė pagalba – pedagoginių priemonių sistema, padedanti užtikrinti veiksmingą specialiųjų poreikių turinčių asmenų ugdymą.

8. Sveikatos priežiūros specialisto teikiama pagalba – pagalba mokiniui saugojant ir stiprinant sveikatą, atliekant pirminę sveikatos priežiūrą, konsultuojant mokytojus, mokinius

ir jų tėvus (globėjus, rūpintojus). Sveikatingumo veiklos metodinės konsultacijos visai Gimnazijos bendruomenei bei mokinių tėvams (globėjams, rūpintojams).

9. Karjeros planavimo specialisto teikiama pagalba – teikia struktūruotą profesinį orientavimą, padėdamas mokiniams identifikuoti jų interesus, gebėjimus ir vertybes, siekiant pagrįsto karjeros sprendimų priėmimo.

10. Vaiko gerovės komisijos teikiama pagalba – padeda išsiaiškinti netinkamo elgesio, socialinės adaptacijos, mokymosi sunkumų, mokyklos nelankymo, nusikalstamumo, narkotinių ir psichotropinių medžiagų vartojimo, smurto ir savižudybių ir kitų neigiamų socialinių reiškinių priežastis.

II. ŠVIETIMO PAGALBOS GAVĖJAI, TEIKĖJAI, TEIKĖJŲ FUNKCIJOS, FORMOS IR BŪDAI

11. Švietimo pagalbos gavėjai – Gimnazijos mokiniai, jų tėvai (globėjai, rūpintojai), mokytojai.

12. Švietimo pagalbos teikėjai – dalykų mokytojai, klasių vadovai / kuratoriai, psichologas, socialinis pedagogas, specialusis pedagogas, visuomenės sveikatos priežiūros specialistas, karjeros specialistas, pavaduotoja ugdymui, švietimo pagalbos įstaigos, kitos pagalbą teikiančios institucijos (su kuriomis bendradarbiauja ar kreipiasi).

13. Švietimo pagalbos teikėjų funkcijos:

13.1. užtikrinti mokinių saugumą Gimnazijoje;

13.2. stebėti ir analizuoti, laiku identifikuojant kylančius mokinių mokymosi sunkumus;

13.3. teikti mokiniui reikalingas socialines, pedagogines ir psichologines paslaugas, telkiant švietimo pagalbos specialistus, mokytojus ir tėvus (globėjus, rūpintojus);

13.4. padėti mokiniams adaptuotis Gimnazijoje.

14. Švietimo pagalbos teikimo formos:

14.1. individualus darbas su mokiniu (turinčiu specialiųjų ugdymosi poreikių, mokomu namuose, iškilus mokymosi sunkumams ar individualioms problemoms, darbas su gabiu mokiniu);

14.2. darbas su klase ar grupe (grupinis konsultacijos, ugdymo dalyvių tarpusavio santykių reguliavimas, klasės valandėlės, grupinis darbas su gabiais mokiniais, psichologiniai tyrimai, karjeros planavimo informacijos sklaida, sveikatinimo veiklų vykdymas);

14.3. darbas su mokinio šeima (pagalba sprendžiant problemas, trukdančias vaiko ugdymo(si) procesui, tėvų (globėjų, rūpintojų) ir Gimnazijos bendradarbiavimo stiprinimas);

14.4. darbas su Gimnazijos bendruomene (saugios aplinkos kūrimas ir palaikymas, savivaldos aktyvinimas, mikroklimato gerinimas);

14.5. darbas su socialiniais partneriais, siekiant užtikrinti pagalbos veiksmingumą (Klaipėdos pedagoginė psichologinė tarnyba, Klaipėdos šeimos ir gerovės centras ir kt.);

15. Švietimo pagalbos teikimo būdai:

15.1. mokinių ir jų tėvų (globėjų, rūpintojų), mokytojų, konsultavimas, siekiant padėti išsiaiškinti ir suprasti tai, kas vyksta ir gyvenimo ir mokymosi erdvėje, padedant mokytis, geriau pažinti save;

15.2. tiriamoji veikla, siekiant išsiaiškinti ir įvertinti aplinkos poveikį mokiniui, ugdymosi ir mokymosi sunkumus, siekiant užtikrinti veiksmingas pagalbos strategijas;

15.3. mokinio ir mokinių grupės ugdymo diferencijavimas ir individualizavimas, siekiant padaryti palankias sąlygas tiek gabiems, tiek mokymosi problemų turintiems mokiniams;

15.4. socialinių ir gyvenimo įgūdžių formavimas, ugdant gebėjimus priimti sprendimus ir spręsti problemas, kūrybiškai ir kritiškai mąstyti, bendrauti, pažinti save, elgtis visuomenėje priimtinais būdais, valdyti emocijas, skatinant sveikos gyvensenos įgūdžius;

15.5. prevencinė veikla, vykdoma siekiant užtikrinti mokiniui saugią mokymosi aplinką bei asmeninių, socialinių ir kitų bendrųjų kompetencijų ugdymąsi, taikant tikslingas priemones ir būdus (nusikalstamumo, Gimnazijos nelankymo, alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo, savižudybių, smurto, patyčių ir kitų teisės aktų pažeidimo prevencija);

15.6. tarpininkavimas, vykdomas siekiant padėti rasti tinkamiausius problemos sprendimo būdus, įgyvendinant vaiko teises ir teisėtus interesus;

15.7. pagalbos tinklo kūrimas, vykdomas siekiant užtikrinti kompleksiškai teikiamą pagalbą mokiniui.

III. ŠVIETIMO PAGALBOS MOKINIUI ORGANIZAVIMAS

16. Gimnazijos mokytojas teikia pagalbą mokiniams:

16.1. siekia pažinti mokinių poreikius, polinkius, interesus, gabumus, diferencijuoja ir individualizuoja ugdymo procesą;

16.2. pamokose koreguoja mokinio mokymąsi, pritaiko užduotis pagal mokinio gebėjimus;

16.3. kilus problemoms su mokiniu (dėl drausmės, nesimokymo, lankomumo ir kt.) informuoja tėvus el. dienyne;

16.4. identifikuoja mokymosi pagalbos poreikį ir bendradarbiauja su klasės vadovu / kuratoriumi (žodžiu, per el. dienyną), specialiuoju pedagogu.

16.5. informuoja specialųjį pedagogą apie vaiko sunkumus ugdymo procese.

17. Mokytojas nedelsiant kreipiasi į socialinį pedagogą ir / arba pavaduotoją ugdymui, kai:

- 17.1. mokinys įžeidinėja, elgiasi agresyviai;
- 17.2. niokoja Gimnazijos turtą;
- 17.3. kelia pavojų aplinkiniams ir sau.
18. Klasės vadovas / kuratorius teikia pagalbą savo klasės mokiniams:
 - 18.1. stebi ir analizuoja mokiniui kylančias problemas, emocinius sunkumus;
 - 18.2. aptaria su mokiniu mokymosi pasiekimų gerinimo galimybes;
 - 18.3. inicijuoja problemų sprendimą su klasėje dirbančiais mokytojais, mokinių tėvais;
 - 18.4. suteikia mokiniui reikiamą pagalbą pastebėjęs, kad jo atžvilgiu taikomas smurtas, prievarta, patyčios ar kitokio pobūdžio išnaudojimas;
 - 18.5. informuoja tėvus (globėjus, rūpintojus) apie iškylančias problemas;
 - 18.6. bendradarbiauja su švietimo pagalbos mokiniui specialistais;
 - 18.7. kartu su auklėtinio tėvais (globėjais, rūpintojais) mokytojais ir auklėtiniu aptaria teikiamos mokymosi pagalbos priemonių veiksmingumą;
 - 18.8. jeigu mokinys nedaro pažangos, apie atsiradusius mokymosi sunkumus ir galimas jų priežastis informuoja:
 - 18.8.1. pavaduotoją ugdymui ir kartu su jais planuoja mokymosi pagalbos teikimo priemones;
 - 18.8.2. mokinio tėvus (globėjus, rūpintojus).
 - 18.9. klasės vadovas / kuratorius kreipiasi į socialinį pedagogą, esant poreikiui ir į psichologą situacijose, kai mokinys pažeidinėja mokinio elgesio taisykles, elgiasi agresyviai, niokoja mokyklos turtą ar kt.
19. Švietimo pagalbos mokiniui specialistai:
 - 19.1. konsultuoja mokinius, mokytojus, klasių vadovus / kuratorius, tėvus (globėjus, rūpintojus) jiems aktualiais mokymosi pasiekimų gerinimo ir mokymosi pagalbos teikimo klausimais;
 - 19.2. esant poreikiui, stebi mokinius pamokoje ir teikia rekomendacijas mokytojams;
 - 19.3. padeda mokiniams spręsti psichologines, socialines, bendravimo, mokymosi ir kt. problemas;
 - 19.4. teikia psichologinę, socialinę, specialiąją pedagoginę ir kt. pagalbą vadovaudamiesi bendrosiomis pareiginėmis nuostatomis;
 - 19.5. sudaro pagalbos mokiniui planą, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių.
20. Vaiko gerovės komisija:
 - 20.1. analizuoja atskirus atvejus ugdymo proceso metu ir priima sprendimus dėl mokymosi pasiekimų gerinimo;
 - 20.2. analizuoja mokinių, turinčių pusmečių nepatenkinamus įvertinimus, mokymąsi ir priima sprendimus dėl mokymosi pagalbos teikimo;

20.3. inicijuoja posėdį mokiniams už nuolatinį mokinių elgesio taisyklių pažeidimą, dalyvaujant tėvams (globėjams);

20.4. po pakartotino Vaiko gerovės komisijos posėdžio, įvertinus situaciją, gali būti teikiamas siūlymas kreiptis į Šeimos ir vaiko gerovės centrą, dėl atvejo vadybininko skyrimo. Priemonei esant neveiksmingai, Gimnazija turi teisę kreiptis į Klaipėdos savivaldybės administracijos direktorių dėl vaiko minimalios priežiūros priemonių skyrimo.

21. Gimnazijos administracija:

21.1. vykdo mokinių mokymosi pasiekimų gerinimo proceso stebėseną;

21.2. bendradarbiauja su mokomųjų dalykų mokytojais, klasių vadovais, švietimo pagalbos specialistais, mokinių tėvais (globėjais, rūpintojais);

21.3. aiškinasi mokinių problemų priežastis, bendrauja su mokiniais ir jų tėvais (globėjais), mokytojais, skiria įpareigojimus.

IV. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

22. Klasių vadovas / kuratorius supažindina mokinius ir jų tėvus (globėjus, rūpintojus) su šiuo tvarkos aprašu.

23. 1 priedas Pagalbos mokiniui algoritmas, 2 priedas Pagalbos mokiniui teikimo schema.

PAGALBOS MOKINIUI ALGORITMAS

1 ŽINGSNIS. Mokytojo pagalba

Pastebėjęs problemą, (pvz., mokinys nedalyvauja ar vėluoja į pamokas, iš dalies ar visiškai neatlieka užduočių) mokytojas:

1. susisieikia su mokiniu, teikia informaciją el. dienyne tėvams (globėjams, rūpintojams). Jei mokinys nedalyvauja antroje pamokoje iš eilės arba mokytojas pastebi kokį nors nedalyvavimo periodiškumą, (pvz., per atsiskaitymus) informuoja klasės vadovą / kuratorių;

2. su mokiniu ir jo tėvais (globėjais, rūpintojais) aiškinasi priežastį, kodėl mokinys vėluoja, nedalyvauja pamokoje, konsultacijoje; laiku, iš dalies ar visiškai neatlieka užduočių ir pan.;

3. teikia individualias konsultacijas, papildomą mokymosi pagalbą, jei poveikio nėra ar mokinys vis tiek vėluoja ar nedalyvauja pamokų veiklose, dar kartą informuoja klasės vadovą / kuratorių, jog situacija nesikeičia.

2 ŽINGSNIS. Klasės vadovo / kuratoriaus pagalba

Klasės vadovas / kuratorius, konsultuodamasis su kitais mokinį mokančiais mokytojais, detalai išanalizuoja susidariusią situaciją:

1. išsiaiškina mokinio vėlavimo ar nedalyvavimo pamokose, darbų neatlikimo priežastis (bendrauja su mokiniu, tėvais (globėjais, rūpintojais);

2. tėvams (globėjams, rūpintojais) primena jų pareigas ir išsiaiškina, ar reikia pagalbos, padedant vaikui mokytis, ar tėvai (globėjai) naudojami el. dienyne teikiama informacija.

3. jei situacija nesikeičia, informuoja socialinį pedagogą ir tariausi dėl tolimesnių veiksmų, siekiant sudaryti sąlygas mokinio mokymuisi:

3.1. jei reikia pagalbos, pasirūpinama, kas ją suteiks: tėvai, socialinis pedagogas, psichologas, karjeros specialistas;

3.2. aptariamas mokymosi tvarkaraštis, pagalba, kurios reikėtų ir kurią priimtų mokinys; jei reikia, paskiriamos mokymosi pagalbos konsultacinės valandos;

3.3. bendradarbiauja su mokytojais, kurie teikia papildomas konsultacijas.

3 ŽINGSNIS. Socialinio pedagogo pagalba

Jei įvertinęs situaciją socialinis pedagogas nusprendžia, jog mokiniui reikalinga nuolatinė mokymosi pagalba:

1. situaciją aptaria su mokyklos vadovais, socialinis pedagogas kartu su mokiniu numato tinkamas pagalbos priemones, teikiamos konsultacijos;

2. ieškoma savanorių tarp mokyklos mokinių, kitų savanorių, veikiančių mokykloje, galinčių padėti mokiniui laikytis dienos režimo, atlikti užduotis, susirasti mokymosi medžiagą ir pan.;

3. jei savanoriškos pagalbos nepakanka, skiriamos papildomos mokytojo konsultacijos;

4. nuolat stebima, kaip mokiniui sekasi, jo situacija aptariama mokyklos Vaiko gerovės komisijoje (VGK).

Socialiniam pedagogui ar kitam atsakingam mokyklos atstovui nustačius, kad mokiniui reikia nuolatinės priežiūros ar tęstinės pagalbos, jis kreipiasi į mokyklos VGK.

4 ŽINGSNIS. Vaiko gerovės komisijos pagalba

Vaiko gerovės komisija sprendžia:

1. dėl tolesnių veiksmų, siekiant sudaryti sąlygas mokinio mokymuisi;
2. kokia pagalba bus teikiama mokiniui ir / ar mokyklos pastangomis galima jam padėti;
3. ar reikia pagalbos ne tik mokiniui, bet ir jo šeimai.

Jei Gimnazijos Vaiko gerovės komisija nusprendžia, kad Gimnazijos pagalbos mokiniui ir / ar jo šeimai nepakanka, ji kreipiasi į savivaldybės Vaiko gerovės komisiją, tarpinstitucinio bendradarbiavimo koordinatorių, kuris koordinuoja švietimo, socialines ir sveikatos priežiūros teikimą savivaldybėje, dėl sprendimo skirti koordinuotai teikiamą pagalbą ar / ir organizuoti mokinio priežiūrą. Padėti spręsti sudėtingus atvejus/konsultuoti gali regioniniai specialiojo ugdymo centrai, „Diemedžio“ ugdymo centras, Lietuvos įtraukties švietime centras.

Klaipėdos „Varpo“ gimnazija

